

Tajwan zwiększa zaangażowanie kapitałowe w litewskim sektorze high-tech

Joanna Hyndle-Hussein

18 stycznia trzy litewskie firmy – Teltonika, SoliTek i Oxipit – poinformowały o rozpoczęciu współpracy z Tajwanem nad wspólnymi projektami i ułatwieniami przy wymianie handlowej. Zgodnie z komunikatem przedstawionym przez spółki oraz Ministerstwo Gospodarki i Innowacji Litwy specjalizująca się w branży urządzeń połączonych sieciowo – tzw. Internecie rzeczy (*Internet of things*, IoT) – Teltonika oraz start-up biotechnologiczny Oxipit otrzymają wsparcie finansowe od resortu spraw zagranicznych Tajwanu – odpowiednio 10 mln i 3,5 mln euro. Producent modułów fotowoltaicznych SoliTek uzyska zaś od Bank of Taiwan linię kredytową w wysokości 8 mln euro.

Istotnym elementem porozumień jest dwupółletnia umowa pomiędzy Teltoniką a tajwańskim Instytutem Badań nad Technologią Przemysłową (ITRI). Instytut przyczynił się do sukcesu tajwańskich globalnych gigantów z branży półprzewodników – spółek TSMC i UMC. Porozumienie zapewni Teltonice dostęp do licencji na opracowywane przez ITRI technologie i urządzenia do wytwarzania układów półprzewodnikowych – szczegółów technologicznych udzielonych licencji nie ujawniono. W ramach umowy spółka otrzyma także pomoc w przygotowaniu projektów związanych z technologią produkcji chipów półprzewodnikowych oraz – kluczowe dla rozwoju nowych technologii – szkolenia inżynierskie dla swoich pracowników. Na podstawie udzielonych Teltonice licencji będzie ona rozwijać na Litwie branżę produkcji półprzewodników.

Według litewskich mediów kierujący przedstawicielstwem Tajwanu na Litwie Eric Huang podkreślił unikatowy charakter porozumienia – stwierdził, że nie widzi szansy, by Tajwan w przyszłości ponownie dokonał transferu swoich technologii związanych z produkcją półprzewodników do innego państwa. Zarówno Huang, jak i szef tajwańskiego MSZ Joseph Wu akcentowali, że współpraca pomiędzy Litwą a Tajwanem nie byłaby możliwa bez litewskiego wsparcia tajwańskiej demokracji.

Komentarz

- Porozumienia z Tajwanem to pierwszy wymierny sukces obecnego rządu w relacjach z Tajpej, podejmowanych pomimo sprzeciwu Pekinu i retorsji gospodarczych Chin wobec litewskich spółek. Bazuje on na zaproponowanym Litwie przez Narodową Radę Rozwoju Tajwanu w styczniu ub.r. funduszu pożyczkowym o wartości 1 mld dolarów, przeznaczonym na wspólne projekty pomiędzy Litwą a Tajwanem. Wcześniej, w październiku 2021 r., ich władze podpisały sześć porozumień o współpracy w różnych

obszarach, w tym na rzecz rozwoju sektora półprzewodników i biotechnologii. W styczniu 2022 r. Tajpej ogłosiło też utworzenie funduszu inwestycyjnego Taiwan Capital (o kapitale 200 mln dolarów), mającego wspierać aktywność biznesową na Litwie i w innych państwach Europy Środkowo-Wschodniej. Rząd w Wilnie jako pierwszy w regionie wycofał się z wielostronnej kooperacji z ChRL. Doprowadził również do zacieśnienia relacji z Tajwanem (m.in. zgodził się na otwarcie przedstawicielstwa Tajwanu na Litwie) i rozpoczął zabiegi o poszerzenie wymiany handlowej oraz możliwość współpracy w branży półprzewodników. Władze oczekują, że obecne umowy z Tajpej odbiorą argumenty opozycji – zarzucała ona rządowi, że decydując się na niepewną kooperację z Tajwanem, przyczynił się do eskalacji w relacjach z Chinami. Oskarżenia te skutkowały pogorszeniem oceny polityki zagranicznej obecnego gabinetu wśród mieszkańców Litwy.

- Zapowiedziane przez Tajwan wsparcie o wartości ponad 20 mln euro dla Teltoniki, SoliTeku i Oxipitu nie jest duże – koszt budowy w roku 2022 jednego tylko zakładu produkcyjnego Teltoniki w Malatach wyniósł 34 mln euro. Może ono jednak zachęcać innych inwestorów do podjęcia współpracy z litewskimi firmami high-tech. Większe znaczenie ma porozumienie Teltoniki z ITRI w sprawie transferu technologii. Daje ono szansę na uruchomienie na Litwie produkcji chipów półprzewodnikowych, a w przyszłości na włączenie się tego kraju w łańcuchy dostaw półprzewodników na rynku europejskim. Istniejąca od 1998 r. Teltonika to szybko rozwijająca się firma sprzedająca produkty nie tylko w UE – ma biura w 20 państwach. W swoich litewskich fabrykach w Wilnie i Malatach wytworzyła już 21 mln urządzeń IoT (m.in. routery, modemy, sprzęt telemetryczny, stacje ładowania samochodów elektrycznych). Oferuje również innowacyjne rozwiązania medyczne (np. sztuczne płuco, opaski monitorujące pracę serca). W swoich zakładach wykorzystuje chipy z Tajwanu, stąd dostęp do licencji ITRI pozwoli jej na uruchomienie produkcji także na potrzeby własne, co znacząco obniży koszty produkcji w jej fabrykach.
- Dzięki transferowi technologii i wsparciu finansowemu ze strony MSZ Tajwanu Teltonika zamierza zainicjować budowę w dzielnicy Liepkalnis w Wilnie dużego parku technologicznego Teltonika High-Tech Hill skoncentrowanego wokół produkcji półprzewodników. Plany spółki wspomaga litewski rząd. Zapowiedziane przez resort spraw zagranicznych Tajwanu wsparcie projektu rozwoju tej branży na Litwie o wartości 10 mln euro to największa jak dotąd forma zaangażowania kapitałowego Tajpej w tym kraju. Wkład Teltoniki we wspólny projekt parku wyniesie na razie 4 mln euro. Firma zajmie się projektowaniem, wytwarzaniem, montażem i testowaniem chipów półprzewodnikowych oraz modułów mocy o nieznanych jeszcze parametrach. Można zakładać, że nie będzie to dotyczyć procesorów najbardziej zaawansowanych technologicznie, lecz rozwiązań dostosowanych do profilu spółki (m.in. IoT). Rozpisany na dekadę projekt ma kosztować ok. 4 mld euro. Firma nie podała dotychczas źródeł jego finansowania. Na terenie parku ma powstać 20 jednostek produkcyjnych, szkoleniowych i laboratoriów, zatrudniających łącznie 8 tys. osób. Teltonika szacuje, że po zrealizowaniu przedsięwzięcia wartość jej eksportu wyniesie 9–10 mld euro rocznie, czyli 5% PKB Litwy. Zgodnie z umową z Tajwanem w ciągu dwóch i pół roku spółka ma wdrożyć projekty dotyczące powstania centrum badawczo-rozwojowego półprzewodników, montażowni i fabryki chipów oraz produkcji podzespołów

energoelektronicznych. Przez kolejnych pięć–sześć lat dokonane zostaną zakupy sprzętu i nastąpi przygotowanie do uruchomienia wszystkich jednostek na terenie parku.

- Nowe porozumienia z Tajwanem mają też ułatwić dwustronną współpracę handlową. Bank of Taiwan otworzy linię kredytową w wysokości 8 mln euro dla producenta modułów fotowoltaicznych SoliTek. Środki te pozwolą firmie zwiększyć zakupy tajwańskich komponentów do modułów fotowoltaicznych i uzyskać lepsze warunki przy dostawie nabytych produktów – firmy azjatyckie dostarczające towary żądają pieniędzy z góry, więc SoliTek wykorzysta kredyt, by móc opłacić dostawę, ale faktycznie przeprowadzi transakcję, gdy ładunek będzie już na Litwie.
- Beneficjentami współpracy z Tajwanem stają się także litewskie start-upy oferujące innowacyjne rozwiązania. Bez kapitału z zewnątrz nie miałyby one szansy na impuls do szybkiego rozwoju. Pierwsze wsparcie z Tajpej pozyskał w ubiegłym roku wytwórca laserów femtosekundowych Litilit. Otrzymał on 3,5 mln euro w postaci inwestycji z funduszu Taiwania Capital (kapitał podwyższonego ryzyka o wartości 200 mln dolarów) przeznaczanego na przedsięwzięcia w Europie Środkowo-Wschodniej. Dzięki kooperacji z Tajwanem Litilit zainstalował zrobotyzowaną linię montażową oraz założył bazę klientów w Europie, Azji Północno-Wschodniej i Stanach Zjednoczonych. Obecnie takie samo wsparcie otrzymał zajmujący się biotechnologią start-up Oxipit. Wykorzystuje on sztuczną inteligencję do analizy obrazów rentgenowskich bez udziału lekarzy. Na rozwoju tych firm korzysta także Tajpej, które nie specjalizuje się w oferowanych przez nie technologiach. Współpraca ta wpływa na zwiększenie wolumenu litewskich produktów wysyłanych na Tajwan i – szerzej – do uznawanego przez rząd w Wilnie za nowy ważny kierunek eksportu regionu Indo-Pacyfiku.